

Az óratervezéshez javasolt eljárás. Az óraterv kivitelezése

1. a tananyag szakterületi értelmezése

- a) milyen *tananyagfajtról van szó* (pl. ismeret, tevékenység)
- b) mi a *tananyag szakmai tartalma* (mit értünk alatta, a teljes szakmai tartalomból az adott korosztályra mi lehet érvényes); a *tanterv* melyik fejezetében található; más évfolyamokon ez a tananyagtartalom hogyan/milyen mélységben szerepel
- c) új ismeret/új tevékenységfajta esetén vannak-e és mik a *tanítási program szerinti* kapcsolódó előzmények

2. a tananyag módszertani értelmezése

- a) az adott *tananyagfajta*t milyen pedagógiai módszerek, tanári és tanulói teendők jellemzik általában és az adott esetben; milyen tantárgypedagógiai és módszertani elvek kapcsolódnak hozzá
- b) mivel lehet a *gyerekek érdeklődését* a tananyag iránt felkelteni és az óra során ébren tartani
- c) hogyan lehet a *gyerekek életkorának megfelelően* a tananyagot magyarázni, mivel lehet szemléltetni, a gyerekeket az értelmezésekbe hogyan lehet bevonni
- d) milyen és hány *tanulói feladathelyzet* épüljön egymásra az órán, mivel/hogyan lehet a feladatokat egyénre szabni
- e) az *egyéni és önálló tanuláshoz* milyen pedagógusi ajánlat a célravezető

3. az óra adatsorának rögzítése - a megadott hierarchikus rendben (nem feltétlenül készül el végig előre)

4. előzetes döntés az óraserkezetről – az órátípus függvényében

- a) a nagy óraserkezeti egységek megállapítása: pedagógusi és tanulói, elkülönülő és közös *tevékenységcsoportok összegyűjtése*
- b) egymásra épülés, időrendi egymásutánosság és párhuzamosság

5. a szerkezeti egységek és tartalmak finomítása és véglegesítése – jegyzetek, előzetes anyagok

- a) órामozzanatonként a pedagógus és a gyerekek teendőinek végiggondolása
- b) a tanári tananyagra vonatkozó és egyéb magyarázatok szaktartalmainak megfogalmazása
- c) lehetséges szemléltetések áttekintő kigondolása, a szemléltetések forrása, elérhetősége
- d) a szemléltetés legjobb módjának, módszereinek átgondolása
- e) a gyerekek feladatainak, feladathelyzeteinek átfogó meglátása, összegyűjtése
- f) a tanulói feladatmegoldások értékelési módjának/körülményeinek megválasztása

6. az óraterv mellékleteinek összegyűjtése, szükség szerinti elkészítése

- a) az óra bonyolításához szükséges tanári és tanulói anyagok és eszközök átgondolása, sorravétele
- b) tanári szemléltetések összegyűjtése, archiválása (képek, filmek, hangfájlok, szövegek, tárgyak, stb.), ebből válogatás az óraelemek és az idő függvényében
- c) szükség szerint prezentációk és egyébek elkészítése

7. az óra adatsora, egyéb adatok véglegesítése és az óraterv egységes, követhető formába öntése

- a) az elkészített óraterv nagy egységei: adatsor; az óra (menetének, történéseinek, pedagógusi és tanulói tevékenységeinek) kifejtése; mellékletek
- b) a kifejtésben a szövegek leíró jellegűek, a forma a szerkezeti egységek (fő teendők) szerint strukturált
- c) az óraterv a gyerekeknek szóló kérdéseket tartalmazhat, de világos legyen, milyen tananyagtartalom feldolgozását kívánja ezzel a módszerrel elvégezni a tanár; nem szabad az egész órát csak kérdésekkel és csak a tanár-tanuló interakciójára szervezni
- d) a tanuló-osztály, tanuló/k-tanuló/k//csoport, tanár-tanuló/k interakcióinak meggondolása, véglegesítése
- e) a teendőkhez időigényének megfontolása, az időterv vázlat jellegű óratervnél csak hozzávetőleges
- f) tanári magyarázat, tanulói véleményformálás, tanári feladatmegfogalmazás és tanulói egyéni feladatválasztás lehetősége, tanulói feladatmegoldás és feladatbemutató ritmikus rendje szervezi az órát
- g) a szemléltetések megnevezésre kerülnek, a szemléltetőanyag és/vagy az egyértelmű hivatkozás beépül az óraleírásba
- h) a szemléltetés módja, módszerei (pl. technikai és szervezési kérdések) sorra-rendre kibontakoznak
- i) a gyerekek feladatai egyértelmű megfogalmazásúak, a feladatmegoldások pedagógiai szervezése a leírás része
- j) a tanulói feladatmegoldások értékelési módjának/körülményeinek, sztenderdjének megfogalmazása; a gyerekek bevonása az értékelésbe